

Crna Gora između dva izvještaja Evropske komisije **Ima li napretka?**

PRESJEK UČINAKA U POGLAVLJIMA PREGOVORA S EU

VLADA CRNE GORE

Kancelarija za evropske integracije

I. ANALIZIRANA REVIDIRANA METODOLOGIJA PROŠIRENJA EU

KEI: Informacija o napretku u procesu pregovora po klasterskom pristupu, jul 2021 –
<https://www.gov.me/dokumenta/202414b1-2840-4691-a84d-a876a252951e>
„Mjere rane integracije kao prilika za Crnu Goru”

Klasteri: 1

- + funkcionisanje demokratskih institucija
- 23 Pravosuđe i temeljna prava**
- 24 Pravda, sloboda i bezbjednost**
- + ekonomski kriterijumi
- + reforma javne uprave
- 5 Javne nabavke**
- 18 Statistika**
- 32 Finansijski nadzor**

TEMELJNA POGLAVLJA

2

- 1 Sloboda kretanja robe
- 2 Sloboda kretanja radnika
- 3 Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga
- 4 Sloboda kretanja kapitala
- 6 Privredno pravo
- 7 Pravo intelektualne svojine
- 8 Politika konkurencije
- 9 Finansijske usluge
- 28 Zaštita potrošača i zdravlja

3

- 10 Informatičko društvo i mediji
- 16 Porezi
- 17 Ekonomska i monetarna politika
- 19 Socijalna politika i zapošljavanje
- 20 Preduzetništvo i industrijska politika
- 25 Nauka i istraživanje**
- 26 Obrazovanje i kultura**
- 29 Carinska unija

4

- 14 Saobraćajna politika
- 15 Energetika
- 21 Trans-evropske mreže
- 27 Životna sredina i klimatske promjene

5

- 11 Poljoprivreda i ruralni razvoj
- 12 Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika
- 13 Ribarstvo
- 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata
- 33 Finansijske i budžetske odredbe

6

- 30 Vanjski odnosi
- 31 Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika

UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

KONKURENTNOST I INKLUZIVI RAST

ZELENA AGENDA I ODRŽIVA POVEZANOST

RESURSI, POLJOPRIVREDA I KOHEZIJA

VANJSKI ODNOSI

II. PREGOVARAČKA STRUKTURA KONSOLIDOVANA I PRILAGOĐENA NOVOJ METODOLOGIJI

3

4/29/2022

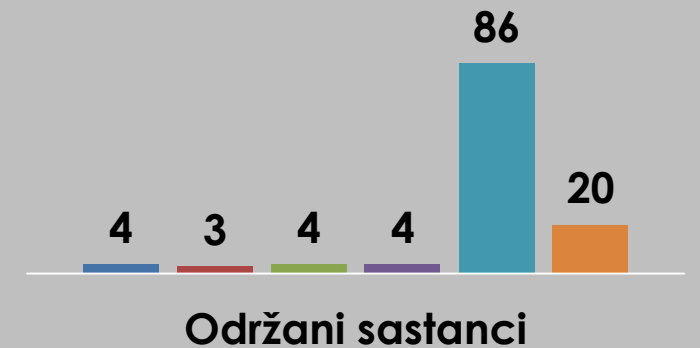
+ 730
članova
Pregovaračke
strukture

+ 100
sastanaka

Uveden model finansiranja svakog člana pregovaračke strukture, uključujući i civilni sektor !

Obnovljena dinamika rada

- Kolegijum za pregovore
- Savjet za vladavinu prava
- Komisija za evropske integracije
- Pregovaračka grupa
- Radne grupe
- Sastanci GP sa šefovima RG

Krovna strategija

PPCG 2022-2023

- Krovni strateški dokument evropske integracije s prikazom strateških, zakonodavnih i administrativnih planova na srednji rok

NOVO!

MAPE PUTA

- Orijentir što nam je još preostalo od obaveza u svakom poglavlju
- Aktivnosti koje **vode ispunjenju završnih mjerila**

NOVO!

DINAMIČKI PLANOVI 23&24

- Planovi usmjereni na ispunjenje privremenih mjerila, nastali na osnovu samoprocjene
- **EK se, na osnovu njih, izjasnila oko ključnih prioriteta u vladavini prava**
- MVK u decembru 2021. ukazala na preostala privremena mjerila

NOVO!

AP ZA ADRESIRANJE PREPORUKA IZ IZVJEŠTAJA EK

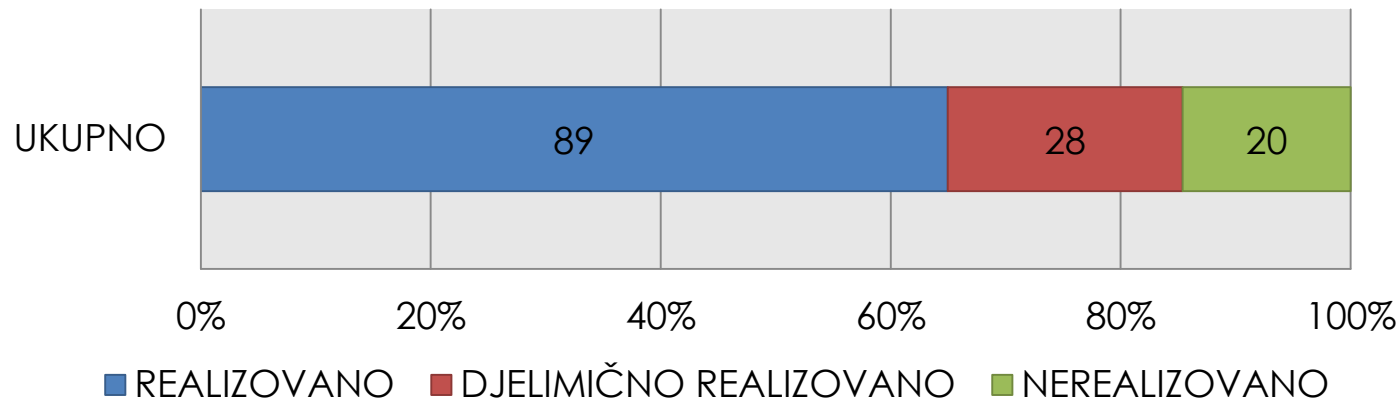
- Dodatni mehanizam za ispunjavanje konkretnih zadataka na koje ukazuje EK
- Kratkoročni planski dokument u rukama Pregovaračke grupe
- **Preporuke EK Skupštini kao domen za unapredjenje saradnje Vlade i Skupštine**

IV. USVOJEN IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AP

Od ukupno 137 obaveza:
realizovano - 89
djelimično realizovano - 28,
nerealizovano - 20.

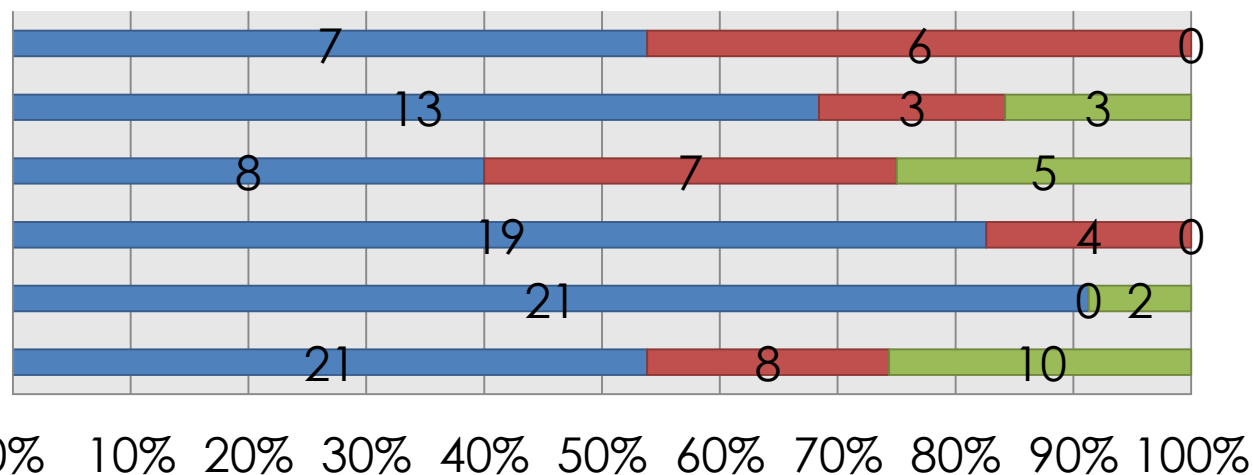
65% realizovanih,
20,4% djelimično
realizovanih
14,6% nerealizovanih

GENERALNI PRESJEK REALIZACIJE

PRESJEK REALIZACIJE PO KLASTERIMA

KLASTER 6 Vanjski odnosi
KLASTER 5 Poljoprivreda, resursi i kohezija
KLASTER 4 Zelena agenda i održiva povezanost
KLASTER 3 Konkurentnost i inkluzivni rast
KLASTER 2 Unutrašnje tržište
KLASTER 1 Temeljna poglavlja

■ REALIZOVANO ■ DJELIMIČNO REALIZOVANO ■ NEREALIZOVANO

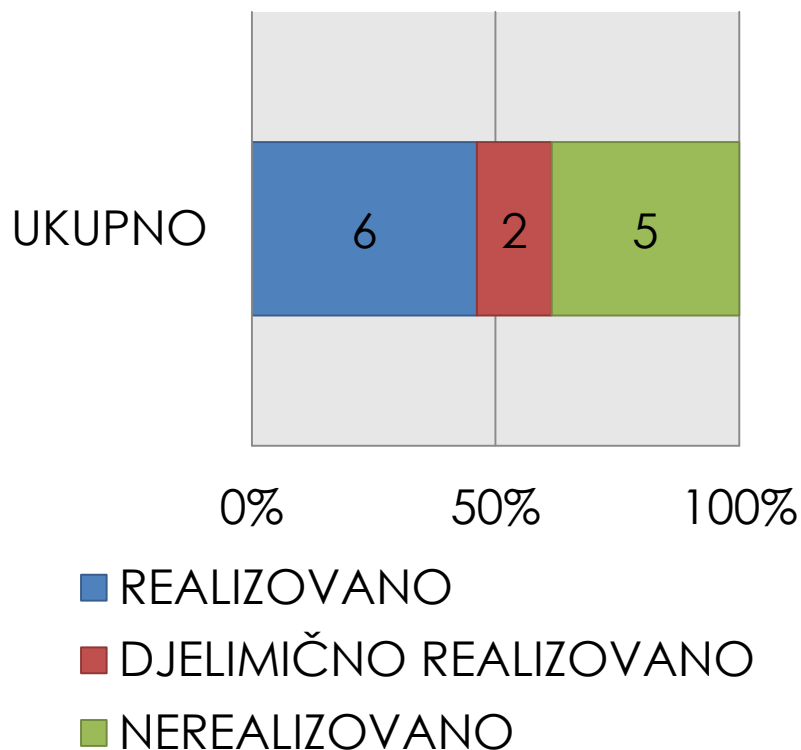
V. KLJUČNE PREPORUKE EK SKUPŠTINI

6

4/29/2022

Fokus Skupštine mora biti na sljedećim obavezama:

GENERALNI PRESJEK REALIZACIJE - Saradnja Vlade i Skupštine

KLJUČNE PREPORUKE EK:

Odblokirati proces imenovanja nezavisnih, politički neutralnih i kompetentnih novih članova ključnih pravosudnih institucija, uključujući konstituisanje novog Tužilačkog savjeta.

Status

DR

Intenzivirati rad Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu, u cilju dovršetka zakonodavnih reformi u dijelu izbornog zakonodavstva, u skladu s preporukama OEBS-a.

NR

Da Skupština i parlamentarni subjekti stvore uslove za povećanje profesionalnosti, transparentnosti i odgovornosti Državne izborne komisije, uključujući i izbor novog predsjednika DIK-a.

DR

Potrebno da se, na osnovu međupartijskog dogovora, pravni okvir revidira na način da se svi lokalni izbori održe istog dana.

NR

Potrebno da se postigne širok međupartijski i društveni konsenzus o reformama vezanim za EU.

NR

VLADAVINA PRAVA, 23PP:

- ✓ Proglašen Tužilački savjet u punom sastavu, dec. 2021.
- ✓ JEDNOGLASNO izabrana vd VDT
- ✓ imenovan novi GST i 11 sudija VS
- ✓ AP Strategije reforme pravosuđa
- ✓ **Izveštaj OECD: CG u oblasti antikorupcije ostvarila najbolji rezultat u svim indikatorima u odnosu na ZB**
- ✓ Donijet Zakon o izmjenama i dopunama ZKP
- ✓ U izradi novi Zakon o zabrani diskriminacije
- ✓ **U oblasti slobode izražavanja, ostvaren napredak u rješavanju nasilja nad novinarima i pripremljena prva Medijska strategije 2022-2026.**

VLADAVINA PRAVA, 24PP:

- ✓ **EFIKASAN I BLAGOVREMEN HUMANITARNI ODGOVOR NA RAT U UKRAJINI - Odluka o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, 2 mil EUR iz budžetske rezerve**
- ✓ Rast broja predmeta org. kriminala koji su istraženi i procesuirani (udvstručen), a broj predmeta o kojima je presuđeno na sudovima gotovo da se utrostručio
- ✓ rekordne zapljene droge: jun 2021 oko 1,4 t kokaina, januar 2022 oko 500 kg kokaina (mjere tajnog nadzora)
- ✓ uspostavljena je tzv. interoperabilnost informacionih sistema u borbi protiv org.kriminala
- ✓ početni bilans rezultata u oblasti pranja novca eksponencijalno raste

EKONOMSKI KRITERIJUMI

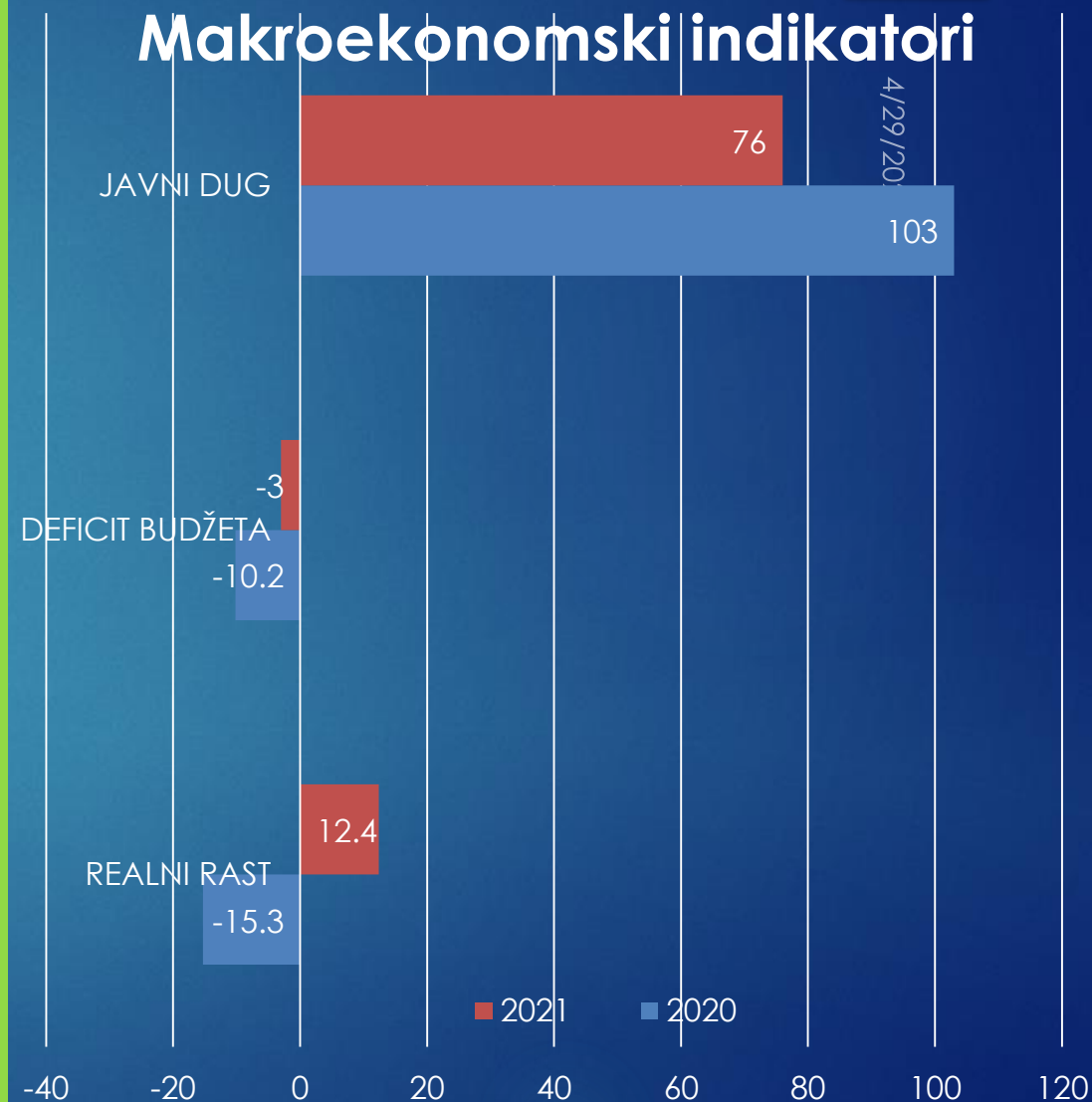
JAK OPORAVAK EKONOMIJE u 2021.
u odnosu na 2020.

- dobro upravljanje raspoloživim resursima,
- hedžing kineskog kredita sa USD na EUR
- set mjera za oporavak privrede
- uspješna turistička sezona (70% prihoda iz 2019)

Podloga za pokretanje Programa „Evropa sad“, koji je u primjeni od januara 2022.

Oснаženi straeški okvir:

- Fiskalna strategija CG 2021 – 2024,
- Program ekonomskih reformi
- Platforma ekonomskog oporavka 2022-2026

P5 Javne nabavke:

- ✓ uspješno SE PRIMJENJUJE reformisani zakonodavni okvir
- ✓ Uspostavljen Elektronski sistem javnih nabavki
- ✓ Strategija unapređenja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva 2021-2025

P32 Finansijski nadzor:

- ✓ Programski budžet
- ✓ unapređenje upravljačke odgovornosti
- ✓ Državna revizorska institucija unaprijedila okvir za strateško upravljanje i usvojila Komunikacionu strategiju DRI za period 2020-2024.
- ✓ Napredak u eksternoj reviziji

P18 Statistika:

- ✓ Dalje usaglašavanj statističke metodologije sa standardima EU
- ✓ Povećano prenošenje podataka EUROSTATu
- ✓ Utvrđen Predlog Zakona o popisu stanovništva
- ✓ Za Aktivnost Popisa stanovništva 3,276,184.99 EUR

- ✓ Realizovano čak 90% obaveza iz AP za adresiranje preporuka EK – **NAJUSPJEŠNIJI KLASITER**
- ✓ U poglavljima 1, 6, 8, 9 i 28 bilježi se 100% realizacije aktivnosti planiranih u IV kvartalu 2021.
- ✓ Dobar nivo usklađenosti sa evropskim zakonodavstvom u oblasti konkurencije
- ✓ Agencija za zaštitu konkurencije podstaknuta da jača svoju ulogu nezavisnog organa
- ✓ Ključni pomaci napravljeni su:
  - u P1: donošenjem Zakona o standardizaciji i Zakona o potvrđivanju konvencije o osnivanju međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju
  - u P4 donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu,
  - u P6 donošenjem Zakona o računovodstvu
  - u P8 donošenjem Odluke o regionalnoj mapi pomoći u Crnoj Gori
  - u P28 donošenjem više pravilnika i jačanjem administrativnih kapaciteta koji su u vezi sa završnim mjerilima.

Za P4 i P9 pripremljen je Predlog zakona o osiguranju

2 UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

11

P1 SLOBODA KRETANJA ROBE

- ✓ Unaprijeđrn zakonodavni okvir u dijelu horizontalnih mjera
- ✓ **8 proizvoda** iz Crne Gore se bez dodatnih prepreka već plasira na tržište EU koristeći sistem prijavljenih tijela EU
- ✓ **Aplikacija za članstvo Instituta za standardizaciju (ISME) u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN/CENELEC.**

P2 SLOBODNO KRETANJE RADNIKA:

- ✓ Donijet **Zakon o zaštiti zaposlenih građana Crne Gore koji se upućuju na rad u inostranstvo, Strategija o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori 2021-2025 i Nacionalna strategija zapošljavanja 2021 – 2022.**
- ✓ Jačanje kapaciteta ZZZCG kroz twinning

4/29/2022

P3 PRAVO OSNIVANJA PREDUZEĆA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA:

- ✓ Uspostavljen **Registar nameta i elektronske registracije preduzeća**, na putu ka potpunoj digitalizaciji usluga
- ✓ Revidiran **Akcioni plan za uspostavljanje JEDINSTVENE KONTAKT TAČKE za usluge**
- ✓ Donijet **Akcioni plan za sprovođenje razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021-2022. godinu.**

2 UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

P4 SLOBODA KRETANJA KAPITALA

- ✓ Donijet **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu** i uvedene **novе platne usluge** zasnovane na internetskom i online rješenjima
- ✓ Donijet **Zakon o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama i Zakon o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača,**
- ✓ Donijeta **Strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2025**

P6 PRIVREDNO PRAVO

- ✓ Donijet **Zakon o privrednim društvima**
- ✓ Uspostavljen **sistem Centralnog registra propisanih informacija (CRPI)**
- ✓ Donijet **Zakon o računovodstvu**

NAJBLIŽI PRIVREMENOM ZATVARANJU

P7 PRAVO INTELEKTUALNE SVOJINE

- ✓ Donijeti **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima, Zakon o zaštiti poslovne tajne, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentima, Zakon o potvrđivanju Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepе, slabovide ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala i Zakon o potvrđivanju Konvencije o priznavanju evropskih патената** (Konvencija o evropskom patentu)
- ✓ Pripremljen **Nacrt strategije intelektualne svojine Crne Gore** za period 2022-2025.

12

4/29/2022

2 UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE

P8 KONKURENCIJA

- ✓ Donijet **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije**
- ✓ Agencija za zaštitu konkurencije je uspostavila tri registra i to:
  - ❑ **Registar COVID – 19,**
  - ❑ **De minimis** (pomoć male vrijednosti)
  - ❑ **Opšti registar državne pomoći**
- ✓ **Znatan napredak u odnosu na broj predmeta u oblasti primjene Zakona o zaštiti konkurencije**

P9 FINANSIJSKE USLUGE

- ✓ **Procjena kvaliteta active (AQR) u Crnoj Gori SPROVEDENA PO PRVI PUT **potvrdila stabilnost bankarskog sektora Crne Gore, zadovoljavajući kvalitet aktive i kapitalne adekvatnosti domaćeg bankarskog sistema****
- ✓ **CBCG radi na dodatnom usaglašavanju Zakona o sanaciji kreditnih institucija**

P28 ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA

- ✓ **CEZAP je, prvi put u Crnoj Gori, pokrenuo **tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača tužbom protiv CKB banke** (naknada kod prijevremene otplate kredita). Osnovni sud je donio pozitivnu presudu po potrošače !**
- ✓ **„Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori”**, koji predviđa i implementaciju informacionog sistema
- ✓ **Prva zajednička opsežna akcija UIP** u oblasti trgovine preko interneta, putem provjere internet stranica trgovaca sa posebnim akcentom na pravo i rokove za jednostrani raskid (**sweeps akcije**).

VISOK STEPEN REALIZACIJE MJERA IZ AP ZA ADRESIRANJE PREPORUKA EK – 83% , DRUGI PO REDU NAJUSPJEŠNIJI KLASTER

✓ **PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI 2022-2024** PRIPREMLJEN I DOSTAVLJEN EK

Posebno je važno što je nova ekonomska politika, Fiskalna strategija i program strukturnih reformi na odgovarajući način odraženi u ovom dokumentu, u skladu sa preporukama EK.

- ✓ U P10, Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026, Program za privlačenje digitalnih nomada u Crnoj Gori do 2025. Strategija sajber bezbjednosti 2022-2026.
- ✓ U P16, važan korak donošenje Zakona o porezu na dobit pravnih lica
- ✓ U P19, značajno donošenje **Programa za podršku zapošljavanju mladih i Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025, s Akcionim planovima zapošljavanja za 2021. i 2022.**
- ✓ Pozitivan aspekt cjelokupnom klasteru daju rezultati:
- ✓ U P20, kontinuirana međuresorska koordinacija industrijske politike,
- ✓ U P25, usvojen Operativni program za implementaciju Strategije pametne specijalizacije 2021-24;
- ✓ U P26, rad na poboljšanju inkluzivnog obrazovanja i kvalitetnog pristupa obrazovanju
- ✓ U P29, utvrđen Predlog Carinskog zakona i donijeta Odluka o zabrani skladištenja duvanskih proizvoda na teritoriji Slobodne zone „Luka Bar“.

3

KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST

P10 INFORMATIČKO DRUŠTVO I MEDIJI

- ✓ Pripremljena je **Prva Medijska strategija Crne Gore 2022-2026**.
- ✓ Donijeti **Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026, Program za privlačenje digitalnih nomada u Crnoj Gori do 2025, Strategija sajber bezbjednosti 2022-2026, Mapa puta za uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža,**
- ✓ Sprovodi se 2. faza **Sporazuma o smanjenju cijena usluga rovinga** na regionalnom nivou „Roaming like home“.

P17 EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA

- ✓ **Program ekonomskih reformi 2022-2024**
- ✓ Pripremljen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Crne Gore

P16 POREZI

- ✓ Napredak ostvaren **spровоđenjem Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana (FCTC) o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića akciznim markicama**
- ✓ **Sistem za e-fiskalizaciju** postao je operativan 1. I 2021, sa prelaznim rokom primjene od 6 mjeseci
- ✓ **Donijet set važnih zakona u okviru „Evropa sad“ programa:** Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakon o izmjeni Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa, Zakon o reprogramu poreskog potraživanja, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, kao i Zakon o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

P19 SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOŠLJAVANJE

- ✓ Donijet **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu** u okviru Programa „Evropa sad“
- ✓ Donijet **Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova**
- ✓ Donijeta **Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025**
- ✓ Intenzivan rad na izradi **Strategije za unapređenje zaštite i zdravlja na radu 2022-2027**
- ✓ Usvojen **Program podrške za zapošljavanje mladih**

3

KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST

16

P20 PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

- ✓ Donijet **Akcioni plan za implementaciju Industrijske politike** za period 2021-2022
- ✓ Formiran je **Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju**
- ✓ Utvrđen **Predlog zakona o Kreditno-garantnom fondu**, čije osnivanje pruža dugoročni benefit za rast i razvoj naše privrede
- ✓ **Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori za period 2021-2024**
- ✓ **Kontinuirano sprovođenje programske podrške privredi kroz tri programa:** Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022, Program za razvoj prerađivačke industrije i Program za razvoj i promociju zanatstva.
- ✓ **Strategija razvoja turizma Crne Gore 2022-2025.**

P25 NAUKA I ISTRAŽIVANJE

- ✓ Obezbijeđeno učešće Crne Gore u **Horizont Evropa** programu
- ✓ Usvojen **Operativni program za implementaciju Strategije pametne specijalizacije 2021-2024**
- ✓ Usvojen **Program za inovacije 2021-2024**
- ✓ **Osnovan Fond za inovacije Crne Gore**

P26 OBRAZOVANJE I KULTURA

- ✓ **Strategija ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja** (2021-2025) sa Akcionim planom
- ✓ **Sporazum između EU i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Kreativna Evropa 2021-2027**
- ✓ **Program cjeloživotnog karijernog vođenja i savjetovanja 2021-2023**

P29 CARINSKA UNIJA

- ✓ Utvrđen je **Predlog Carinskog zakona**
- ✓ U okviru projekta „Podrška Upravi carina“ uspješno realizovana aktivnost **povezivanja sa Zajedničkom komunikacionom mrežom zemalja članica (CCN/CSI**

Uspjehu u realizaciji obaveza u ovom klasteru doprinose sljedeći rezultati:

- ✓ *U PP14, uspostavljen strateški okvir za drumski saobraćaj kroz **Program razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju 2022 -2026. i Akcioni plan 2021-2022 Strategije razvoja saobraćaja 2019-2035.***
- ✓ *U P15 donijet Zakon o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i prirodnog gasa*
- ✓ *U P21, izgradnja auto-puta Bar-Boljare nastavljena je na prioritetnoj dionici između Smokovca i Mateševa, gdje je oko 99,1% radova završeno*
- ✓ *U P27, uspostavljen Nacionalni savjet za održivi razvoj*
- ✓ *U P27, usvojena Finansijska procjena Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila, koja obuhvata period 2021-2025*

4

P14 SAOBRAĆAJNA POLITIKA

- ✓ Novi **Zakon o putevima**
- ✓ Donijet **Zakon o izmjenama i dopunama zakona o vazdušnom saobraćaju** čime su ispunjeni svi ključni uslovi za **završetak prve faze** usklađivanja sa Sporazumom o zajedničkom evropskom vazdušnom prostoru (ECAA)
- ✓ **Zakon o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi**
- ✓ Program razvoja i uvođenja **inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju 2022-2026**

P15 ENERGETIKA

- ✓ Donijete su Izmjene i dopune **Zakona o energetici**, kojim je stvorena i pravna osnova za funkcionisanje tržišta **dan-unaprijed**
- ✓ Donijet je **Zakon o nadzoru nad veleprodajnim tržištem električne energije i gasa** koji je potpuno usklađen s Regulativom EU
- ✓ Utvrđen je **Predlog zakona o mjerama sigurnosti pri istraživanju i proizvodnji ugljovodonika u podmorju**
- ✓ Pitanje finansiranja projekata iz oblasti energetske efikasnosti definisano je **osnivačkim aktima EKO FONDA**

P21 TRANS-EVROPSKE MREŽE -TEN-T

- ✓ **Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata** ažurirana u decembru 2021. Predlog ažurirane liste za oblast *saobraćaja* sadrži 14 projekata (sa potprojektima) ukupne vrijednosti 3,7 milijardi eura a za oblast *energetike* sadrži **13 projekata** ukupne procijenjene vrijednosti **1 milijarde eura**
- ✓ **99,1% radova završeno, na izgradnji prioritentne dionice Smokovac-Mateševo autoputa Bar-Boljare**, završetak radova i početak komercijalne upotrebe se očekuje u toku 2022
- ✓ Energetske mreže: Radovi na dalekovodu 400 kV Lastva – Podgorica će biti završeni u prvoj polovini tekuće godine, nakon čega će dalekovod 400 kV Lastva-Podgorica biti u cjelosti realizovan i pušten pod napon.
- ✓ Obaveze iz trans-evropskih telekomunikacionih mreža (eTEN) ispunjene kroz poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji

P27 ŽIVOTNA SREDINA I KLIMATSKE PROMJENE

- ✓ Proglašena su tri morska zaštićena područja i to: **Park prirode „Platamuni“** (22. IV 2021.), **Park prirode „Katič“** (16. IX 2021.) i **Park prirode „Stari Ulcinj“** (30. XII 2021)
- ✓ Crna Gora je do sada mapirala oko **35% svoje kopnene teritorije** shodno Direktivi o staništima, a u kontekstu uspostavljanja Natura 2000 ekološke mreže
- ✓ Intenzivirane su aktivnosti na sanaciji tzv. ekoloških crnih rupa - radovi na remedijaciji flotacionog jalovišta „Gradac“ i deponiji pepela i šljake „Maljevac“ su završeni, a u toku je remedijaciji lokacija Jadransko brodogradilište Bijela

UKUPNA REALIZACIJA MJERA IZ AP ZA ADRESIRANJE PREPORUKA EK JE GOTOVO 70%

- ✓ Ključni pomaci u okviru pregovaračkog poglavlja 11 tiču se pripreme Nacrta Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2022-2028, što predstavlja prioritetnu aktivnost u ovom periodu, kao i aktivnosti koje se tiču ubrzanja implementacije IPARD II i pripreme IPARD III programa
- ✓ U okviru pregovaračkog poglavlja 12 nastavljeno je dodatno usaglašavanje sa pravnom tekovinom EU, kroz donošenje podzakonskih akata
- ✓ Nastavljen je proces unapređenja objekata u skladu sa zahtjevima EU, te je sada više od 50% objekata u skladu sa zahtjevima EU.
- ✓ Ključni pomak u okviru poglavlju 13 odnosi se na utvrđivanje Predloga Zakona o strukturnim mjerama državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi.
- ✓ U poglavlju 22, fokus je, osim na analizama usmjerenih za potrebe jačanja administrativnih kapaciteta, bio i na ažuriranju Jedinствене liste prioritetnih infrastrukturnih projekata

5

POLJOPRIVREDA, RESURSI I KOHEZIJA

P11 POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

- ✓ Implementacija **IPARD II programa** kroz dalje raspisivanje Javnih poziva za mjere 1 i 3, dok je Predlog IPARD III programa podnijet EK na usvajanje
- ✓ U pripremi je Strategija poljoprivrede i ruralnih područja 2022-2027
- ✓ U dijelu CMO mjera, realizovano je uvođenje **garancija za uvozne i izvozne dozvole**, a započeto je i **spровоđenje mjera za pčelarstvo**
- ✓ aktivnosti nastavljene u skladu sa Akcionim planom koji je izrađen i revidiran u skladu sa preporukama Peer review Misije za vino i politiku kvaliteta

P12 BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNI NADZOR

- ✓ Usvojen **Nacionalni plan za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja za period od 2021. do 2026**
- ✓ Dalje unapređenje **objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nusproizvode životinjskog porijekla**
- ✓ nastavljeno je sprovođenje Nacionalnog programa za unapređenje kvaliteta sirovog mlijeka

P13 RIBARSTVO

- ✓ Napredak u dijelu usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, utvrđivanjem **Predloga zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi** u IV kvartalu 2021. i **Predloga zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi** u I kvartalu 2022;
- ✓ Priprema nove **Strategije ribarstva Crne Gore 2023-2028**

P22 REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENATA

- ✓ Program IPA 2021 je krajem decembra 2021. usvojen od strane Evropske komisije i istim je predviđeno finansiranje pet akcija, ukupne vrijednosti 32,4 miliona eura.
- ✓ Nastavljeno je i sa izradom prvih nacрта akcionih dokumenata za program IPA 2022, kao i sa unapređivanjem nacрта Strateškog odgovora

P33 FINANSIJSKE I BUDŽETSKE ODREDBE

- ✓ Izvještavanje o realizaciji **Akcionog plana za uspostavljanje sistema sopstvenih sredstava Evropske unije u Crnoj Gori**
- ✓ Donijet **Zakon o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost**
- ✓ • U okviru projekta "Reforma Poreske administracije,,," koji podrazumijeva uvođenje IRMS (Integrisanog informacionog sistema) kao i modernizaciju poslovnih procesa u skladu sa važećim trendovima digitalizacije usluga poreskim obveznicima - **završen je FRD dokument (opis budućeg stanja poslovnih procesa koje treba da podrži novi integrisani IT sistem).**
- ✓ Programski budžet

- ✓ Uloženi značajni naponi za ispunjavanje planiranih obaveza, posebno u domenu ispunjavanja obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i aktivna i konstruktivna uloga u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji;
- ✓ Važan rezultat je postignut i u domenu nadležnosti Skupštine, pa je u kontekstu poglavlja 30, Skupština donijela Zakon o kontroli izvoza roba dvostruke namjene usaglašenog sa Regulativom 2021/821, kao i Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini.
- ✓ U poglavlju 30, pored značajnog broja realizovanih preporuka i preporuka koje se realizuju u kontinuitetu, dio preporuka ne zavisi od aktivnosti Crne Gore i da u tom dijelu nije moguće definisati rok za realizaciju istih.
- ✓ U poglavlju 31, ostaje značajan aspekt kontinuiranog usklađivanja sa Zajedničkom vanjskom, bezbjednosnom i odbrambenom politikom.

P30 VANJSKI ODNOSI

- ✓ Usvojen novi model bilateralnog investicionog sporazuma (BIT) kojim je uspostavljen balans između zaštite investitorovih prava i prava države na samoregulaciju i u potpunosti je usaglašen s EU standardima
- ✓ Usvojen Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene, a koji je u potpunosti usklađen s Regulativom (EU) 2021/821 o uspostavljanju režima na nivou Unije o kontroli izvoza i tranzita robe dvostruke namjene.
- ✓ Donijet Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini.

P31 VANJSKA, BEZBJEDNOSNA I ODBRAMBENA POLITIKA

- Nastavljen trend 100% usklađenosti sa ZVBP EU

- **SISTEMSKI I EFIKASAN ODGOVOR NA RAT U UKRAJINI**

Donijete tri odluke o međunarodnim restriktivnim mjerama, usmjerenim ka određenim fizičkim i pravnim licima iz Ruske Federacije

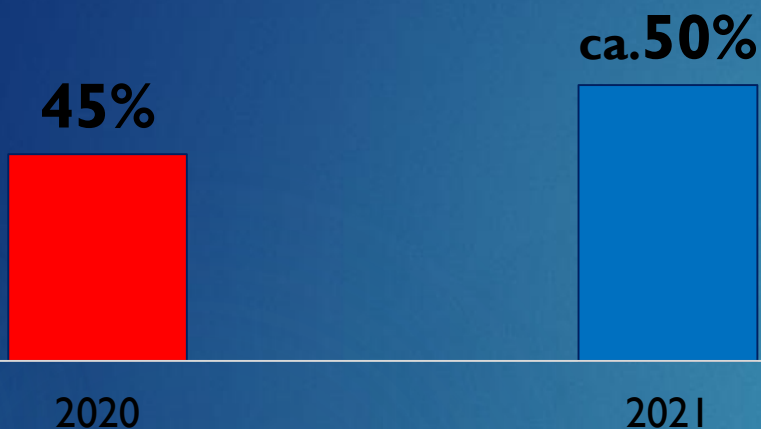
Uspostavljeno Koordinaciono tijelo za implementaciju

Odluka o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine koja se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, a koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, na period do jedne godine

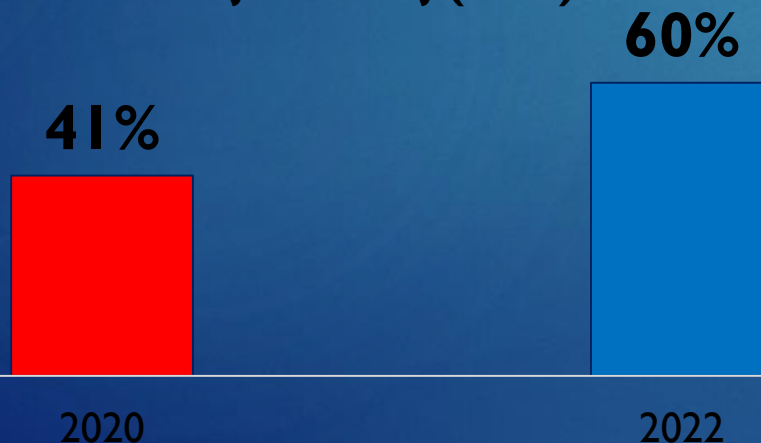
I. POBOLJŠAN ŽIVOTNI STANDARD

26

BDP po stanovniku / EU prosjek
(PPP)

Odnos minimalne zarade u Crnoj Gori i
Njemačkoj (PPP)

NOMINALNI RAST
ZARADA

+33%

REALNI RAST
ZARADA

+26%

Minimum wages in PPS January 2022

¹ PPS based on the MW level of July 2020.

² PPS based on the MW level of July 2021.

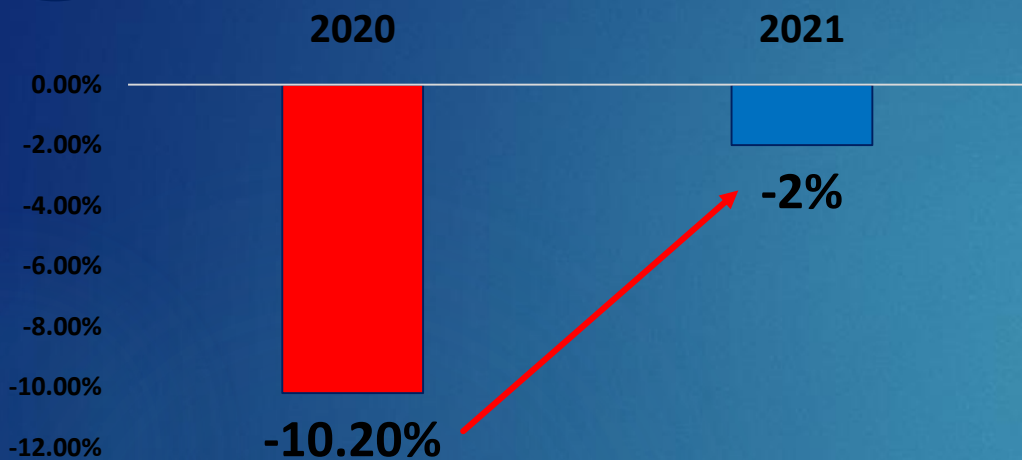
Note: Estimates. Denmark, Italy, Cyprus, Austria, Finland and Sweden: no national minimum wage.

2. POVOLJNIJE STANJE U KRITERIJUMIMA KONVERGENCIJE

27

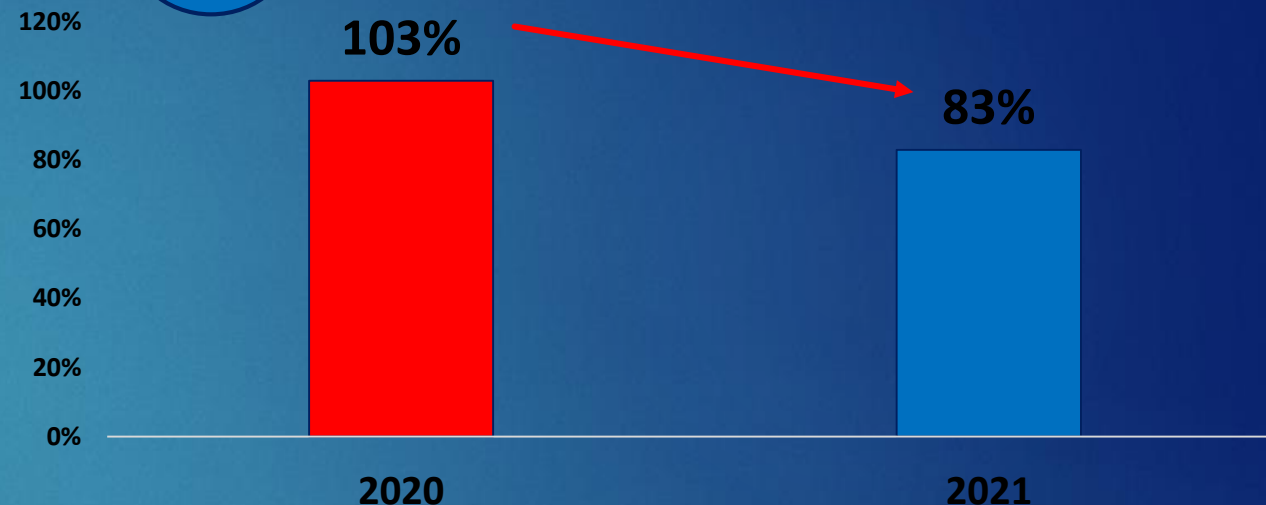
1

Deficit budžeta (% BDP-a)

2

Javni dug (% BDP-a)

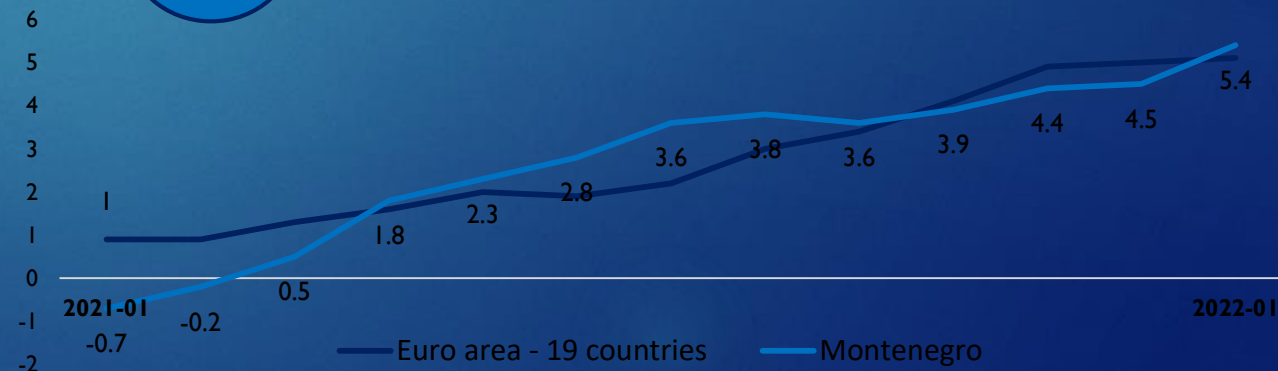

3

- Stabilnost finansijskog sektora
- Povećanje kreditne aktivnosti
- Rekondan iznos depozita

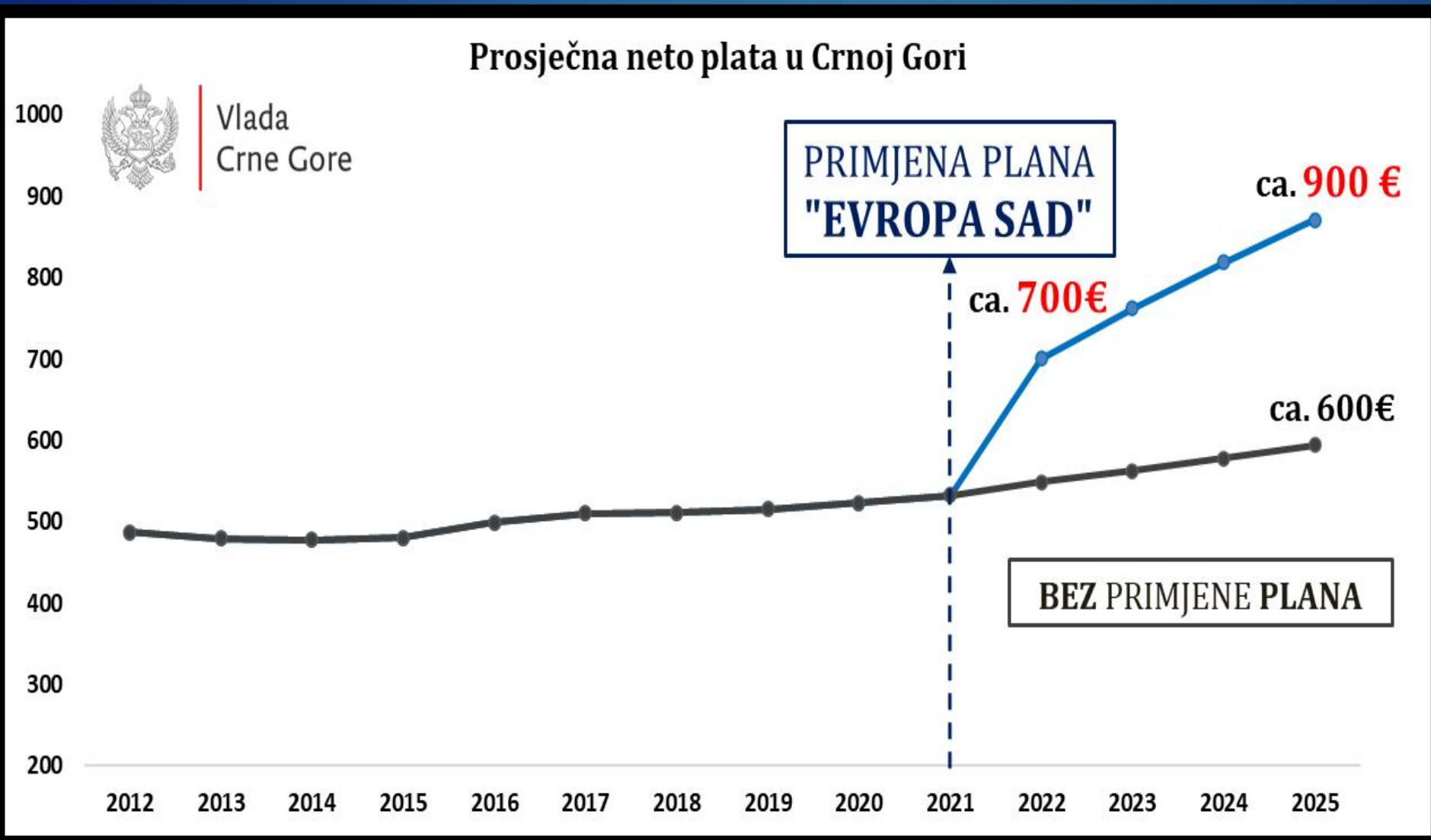
4

Inflacija (HICP)

3. UBRZANA KONVERGENCIJA ZARADA

28

STRATEGIJA
DOGOROČNOG
UNAPREĐENJA
ŽIVOTNOG
STANDARDA

EVROPA SAD!
PLAN ZA
BUDUĆNOST

POSTIZANJE
DINAMIČKE
RAVNOTEŽE

4. DINAMIČNIJI DEMOKRATSKI RAZVOJ

29

SMANJENA KORUPCIJA

Svjetski rang zemlje

2020

67

hibridni režim
(5.77)

2021

64

nepotpuna demokratija
(6.02)

ECONOMIST
INTELLIGENCE

EIU

**UNAPRIJEĐENA
DEMOKRATIJA**

**SPROVEDENE
EKONOMSKE REFORME**

6.09

6.17

**UNAPRIJEĐENA
PRAVA I SLOBODE**

63

67

**POBOLJŠAN
INVESTICIONI AMBIJENT**

6.4

7

European Bank
for Reconstruction and Development

TRANSITION
REPORT
2021-22

Freedom
House

MFIC | Montenegro Foreign
Investors Council

5. VEĆI GODIŠNJI NAPREDAK – TREND I SAMOPROCJENA

30

(1) Nazadovanje;	2) Bez napretka;	3) Ograničeni napredak	(4) Određeni napredak;	(5) Dobar napredak
OCJENA GODIŠNJEG NAPRETKA				
Poglavlje pravne tekovine EU	Ocjena EK 2019	Ocjena EK 2020	Ocjena EK 2021	SAMOPROCJENA 2022
Klaster 1 : Temeljna poglavlja				
23 – Pravosuđe i temeljna prava	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
24 – Pravda, sloboda i bezbjednost	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
Ekonomski kriterijumi	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
Reforma javne uprave	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
5 – Javne nabavke	Ograničen napredak	Određeni napredak	Dobar napredak	Dobar napredak
18 – Statistika	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak
32 – Finansijski nadzor	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
Klaster 2: Unutrašnje tržište				
1 – Sloboda kretanja robe	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Dobar napredak
2 – Sloboda kretanja radnika	Određeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	Dobar napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
4 – Sloboda kretanja kapitala	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
6 – Privredno pravo	Ograničeni napredak	Dobar napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
7 – Pravo intelektualne svojine	Dobar napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Dobar napredak
8 – Konkurencija	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak
9 – Finansijske usluge	Određeni napredak	Dobar napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
28 – Zaštita potrošača i zdravlja	Određeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
Klaster 3: Konkurentnost i inkluzivni rast				
10 – Informatičko društvo i mediji	Bez napretka	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
16 – Porezi	Određeni napredak	Dobar napredak	Određeni napredak	Određeni napredak
17 – Ekonomska i monetarna unija	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
19 – Socijalna politika i zapošljavanje	Ograničeni napredak	Dobar napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
20 – Preduzetništvo i industrijska politika	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
25 – Nauka i istraživanje	Određeni napredak	Dobar napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
26 – Obrazovanje i kultura	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak

(1) Nazadovanje;	2) Bez napretka;	3) Ograničeni napredak	(4) Određeni napredak;	(5) Dobar napredak
Klaster 4: Zelena agenda i održiva povezanost				
14 – Saobraćajna politika	Određeni napredak	Bez napretka	Bez napretka	Određeni napredak
15 – Energetika	Određeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
21 – Trans-evropske mreže	Određeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
27 – Životna sredina i klimatske promjene	Ograničeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
Klaster 5: Resursi, poljoprivreda i kohezijska politika				
11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj	Dobar napredak	Dobar napredak	Određeni napredak	Određeni napredak
12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	Dobar napredak	Dobar napredak	Dobar napredak	Dobar napredak
13 – Ribarstvo	Određeni napredak	Određeni napredak	Ograničeni napredak	Dobar napredak
22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak
33 – Finansijske i budžetske odredbe	Ograničeni napredak	Ograničeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak
Klaster 6: Vanjski odnosi				
30 - Vanjski odnosi	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Dobar napredak
31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Određeni napredak

